

már ismét résztvett a harcokban. Ezt az esetet joggal tekinthetjük a bátorság mintaképének.

A könyv nevelő hatása óriási. Fjodorov a tapasztalt bolsevik, jótollú író. Az alapos emberismerő szemüvegén keresztül írja le az osztaga történetét. Látjuk, hogyan harcolnak az erősek, hogyan lesznek az ingadozókból hősök és hogyan pusztulnak el az árulók, a socialista haza külső és belső ellenségei. Feléltlenül fontos, hogy mi, a Néphadsereg katonái át tanulmányozzuk és kiértékeljük Fjodorov könyvét. Igaz történetek érdekfeszítő leírásán keresztül közelebb visz bennünket a szovjet ember, a szovjet harcos, a szovjet kolhozparaszt megismeréséhez, a Bolsevik Párt történelem-formáló szerepének tudatosításához. *K. Gy.*

V. Avarin: HARC A CSENDES OCEÁNÉRT.

Szikra, Budapest, 1950, 566 oldal.

A szerző, — ki a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának tagja — hosszú időt töltött a Távol-Keleten, így közvetlen közelről tanulmányozhatta a Távol-Kelet problémáit. Könyvében az imperialista hatalmaknak a Csendes-Oceán térségéért folytatott rabló-politikáját ismerteti.

Tartalmi csoportosítás szempontjából a könyv négy nagy részre oszlik:

Az első rész Japánnak és az Egyesült Államoknak a múlt század folyamán felvett kapcsolatait, majd érdekösszeütközését tárgyalja. Már az első oldalakon a napjainkban szintén előtérbe került kérdés ragadja meg figyelmünket: az Egyesült Államok mesterkedése Korea birtokáért. Már 1871-ben egy amerikai hajóraj megtámadta és birtokbavette Kanhwa koreai erődítményt, mely a Szöulba vezető út kulcsa.

A japán imperializmus sem maradt tétlenül: a japán-kínai és az orosz-japán háború után, a hadisírekek következtében berendezkedett az elfoglalt területeken. De ez nem ment simán. 1907-től 1910-ig, Korea végső bekebelezéséig csak Koreában több mint 15.000 felkelőt ölt meg a japán hatóság és több mint 10.000 ember szenvedt különböző táborokban, börtönökben.

Az első világháború alatt és után a japán-amerikai ellentétek a végsőkig kiéleződtek, mert Japán csaknem az egész Kínát a maga számára rabolta el. A Távol-Keleten élő európaiak ekkor minden pillanatban várták a háború kitörését.

A második rész Japánnak és az Egyesült Államoknak az Óceánért vívott küzdelemt ismerteti. A harc kiterjedt a szigetvilágra is. A kínai érdekelletétek növekedésével

párhuzamosan növekedett az Óceánon is a japán-amerikai feszültség. Különösen kiéleződött ez a harc a Fülöp-szigetek birtokáért. Magyarazata kézenfekvő, elég egy pillantást vetni a térképre és máris tisztában vagyunk stratégiai jelentőségével.

A harmadik rész a japán-amerikai kereskedelmi vetélkedéssel foglalkozik. A beözönlő amerikai tőkével szemben megindul a japán kivándorlás. Ellepik a gyarmatokat, a szigetvilágot, de még Észak- és Dél-Amerikát is. Ezek a telepek — a japáni törvények értelmében — függetlenül attól, hogy milyen állampolgárságot vesznek fel, továbbra is a mikádó alattvalói maradnak. Az uralkodó osztály egy esetleges háború esetén rohamcsapatként szándékozott felhasználni ezeket a kivándorlókat. 1929-ben 145.000 japán élt már az Egyesült Államokban.

A negyedik rész — a könyv súlypontja — az utolsó 15 év eseményeivel foglalkozik. Az imperialista hatalmak egymásközötti elmentmondásai egyre fokozódnak. Egyben azonban megegyeznek: az angol és az amerikai kormány mindig kész támogatni Japán agresszióit, ha azok a Szovjetunió ellen irányulnak. Így a Népszövetségben az angol kormány megkönnyítette a Mandzsuria ellen irányuló japán orvátmadást. Anglia és az Egyesült Államok felvonulási terepnek és nyersanyagforrásnak tekintették a Távol-Keletet, önző politikájukkal előkészítették a második világháborút a Csendes-Oceánon is. Avarin könyve világosan bebizonyítja azt a tényt, hogy a kapitalista nagyhatalmak távolkeleti politikája szerves része volt ugyanannak a politikának, mely Európában a német fasizmust növelte nagyra.

A Szovjetunió politikája a Csendes-Oceán térségében is a jogegyenlőség elvén alapult, a szovjet kormány következetesen alkalmazta itt is a sztálini nemzetiségi elvet, amely éles ellentétben állott a hódító imperializmus elvével. A Szovjetunió a japán próbálkozásokat a két világháború között sorra visszaverte. Így azután Japán a második világháború folyamán a könnyebb ellenállás irányába próbálkozott és így került szembe fegyveresen is az Egyesült Államokkal. A japán imperializmust a Szovjetunió hadbalépése zúta szét. Japán kiesett a nagyhatalmak sorából, gazdasági és politikai szerepe rendkívüli mértékben csökkent, ugyanakkor egyre erőteljesebben jelentkezik a kizsákmányolt gyarmati, félgymarmati sorban élő népek harcoss akarata a szabadságért, függetlenségért, az emberi jogokért.

Részletes eseménynapló zárja be a könyvet, mely a Csendes-Oceánért folytatott há-

ború eseményeit tartalmazza 1941 július 16-tól 1945 szeptember 3-ig, Japán feltétel nélkül való fegyverletételéig.

A könyv jelentőségét épp az adja meg, hogy általa még tisztábban tárul elénk az imperialista államok rabló, kizsákmányoló politikája. Fontos számunkra a könyv áttanulmányozása, mert az ellenséggel vívott harc egyik legjelentősebb fegyvere az ellenség módszereinek és taktikájának megismerése.

Kelet és Nyugat, Azsia és Amerika, az egész világ népei előtt egyre viágosabbá válik, hogy a Szovjetunió a haladó emberiség szilárd bástyája és az út, melyen a Szovjetunió halad, a kapitalizmus utolsó fázisának borzalmaitól való megmeneküléshez vezet.

K. Gy.

Dominique Desanti: **TITÓÉK
ARCA ÉS ALARCA**

Szika, Budapest, 1950.

A szerző francia újságíró: 1945 óta beutazta Európát és megfigyelte, hogyan térnek magukhoz a különböző népek a háború súlyos csapásából és milyen utakon építik új életüket. Dominique Desanti élesszemű, jó megfigyelő: azt is meglátja, ami a dolgok felszíne mögött van. A megfigyelőnél azonban több is: tudatosan, felvilágosult, baloldali meggyőződésű és ennek a meggyőződésnek szolgálatába állítja tollát. A béke és a szocializmus becsületes és bátor híve Dominique Desanti. Ezt a könyvét, amely egy nagyobb munka egy része — felvilágosításul szánta minden becsületes békeszerető franciának, akár kommunista, akár nem.

1946-ban került Desanti Jugoszláviába; azt hitte népi demokráciába került, ahol a nép és vezetői egybeforva építik a szocializmust. Hamarosan azonban különös dolgokat tapasztalt. Senki nem tudta Jugoszláviában, ki tagja a kommunista pártnak és ki nem. Titóként kezelték ezt a kérdést. A jugoszláv vezetők kijelentették, hogy a jugoszlávok parizánharca egyedül is elégséges volt az ország fel-

szabadítására és ez a harc egyenértékű a Szovjetunió által kivívott győzelmekkel. Jugoszláviában nincs is osztályharc — mondták a jugoszláv politikai vezetők — Jugoszláviában mas a fejlődés útja, ők új módon értelmezik a marxizmust. Jugoszlávia nem ipari ország, náluk a munkásságnak nem lehet vezető szerepe és a kulákok visszaszorítása csak lassan és észrevétlenül történhetik meg, mert azok az ország legfontosabb rétege. Mind ezt a marxizmus nevében mondták a jugoszláv nép „vezetői”. Eközben képmutató módon dicsérték a Szovjetuniót íráásaikban, de a valóságban mindent megtektek, hogy a népet a Szovjetunió ellen fordítsák. Dominique Desanti beszélt parasztokkal, munkásokkal és értelmiségiekkel, akik őszinte szeretettel és ragaszkodással emlékeztek meg a Szovjetunióról és a kommunista pártól. Szerettek volna párttagok lenni, de nem lehettek — nem volt módjuk arra, hogy a párthoz jussanak. — Titóék homályba burkolták a pártot és később tudatosan megsemmisítették. De országukról álnok módon azt hirdették és hirdetik, hogy az népi demokrácia és a szocializmus építi.

Desanti Rajkkal is találkozott Budapesten. Érdekes jellemzést ad az árulóról, aki akkor még belügyminiszter volt és különleges előzékenységgel fogadta a „nyugati” újságírót. A könyv fejezetei sokat foglalkoznak Rajk vallomásával, egybevetik Tito kijelentéseivel és az imperialista sajtó cikkeivel. Ismét megbizonyosodik, hogy mi volt Rajknak és áruló bandájának célja és hogy Tito, valamint elvetemült bandája a Szovjetunió és a békés haladás aljas ellenségei.

A görög kérdésben is kiderül újra, hogy Tito segítsége nélkül a monarchofasiszták nem tudtak volna eredményeket elérni a demokrátaik ellen: Tito, a „socialista”, elárulta a szocializmusért harcoló görög népet.

Dominique Desanti könyve riport-regény. Frissen, szemléletesen, fordulatosan számol be megfigyeléseiről és élményeiről. Könyve egyaránt élvezetes és tanulságos olvasmány. Kicsendül belőle a munkásosztály rendíthetetlen optimizmusa: nincs már messze az az idő, amikor a nép lerázza Tito és cinkosainak igáját!

V. P.

Felelős szerkesztő: Kovács Márton ezredes.

Felelős kiadó: Kovács Sándor vezérigazgató.

A „Honvéd” ára példányonként 15 forint.

Előfizetési díj: egész évre 150. — forint.

A „Honvéd” szerkesztősége: Budapest, V., Duna-utca 7.

Telefon: 188—078.

A „Honvéd” kiadóhivatala: Budapest, VI., Sztálin-út 2.

Telefon: 112—645, 112—064.

Egyszámúszám: 909.024.

